

Uchwała nr 58/2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 25 marca 2020 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Gminy Jemielno nr XV/89/2020 z dnia 19 lutego 2020 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia wysokości stawki tej opłaty, ustalenia stawki za pojemnik o określonej pojemności oraz określenia opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami na terenie gminy Jemielno

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

§ 4 uchwały Rady Gminy Jemielno nr XV/89/2020 z dnia 19 lutego 2020 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia wysokości stawki tej opłaty, ustalenia stawki za pojemnik o określonej pojemności oraz określenia opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami na terenie gminy Jemielno — z powodu istotnego naruszenia art. 6j ust. 3b oraz art. 6i ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010 oraz z 2020 r. poz. 150 i 284).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy Jemielno nr XV/89/2020 z dnia 19 lutego 2020 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia wysokości stawki tej opłaty, ustalenia stawki za pojemnik o określonej pojemności oraz określenia opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami na terenie gminy Jemielno wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 2 marca 2020 roku.

W § 4 i § 8 uchwały zawarto następujące regulacje:

„§ 4. 1. Ustala się ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok, dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, w wysokości 160,30 zł brutto dla każdego domku letniskowego lub innej nieruchomości.

2. Podwyższona stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jeżeli właściciel nieruchomości nie spełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny wynosi dwukrotność stawki określonej w § 4 ust. 1 tj. 320,60 zł brutto.

[...]

§ 8. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z mocą obowiązującą od 1 kwietnia 2020 r.”.

Badając uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu zważyło, co następuje:

W art. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1579) ustawodawca wprowadził zmiany ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które — z wyjątkiem zmian określonych w art. 1 pkt 2 lit. c, pkt 3 i 23 — weszły w życie 6 września 2019 roku. Zgodnie z art. 9 ust. 1 powyższej ustawy rada gminy ma obowiązek dostosowania uchwał wydanych przed dniem jej wejścia w życie na podstawie przepisów dotychczasowych do przepisów ustawy zmienionej ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, czyli do 6 września 2020 roku.

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 6j ust. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010 oraz z 2020 r. poz. 150 i 284), zwanej dalej „u.c.p.g.”, w przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, rada gminy uchwała ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie wyższą niż 10% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem — za rok od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Rada Gminy Jemielno ustaliła badaną uchwałą stawki od domku letniskowego, a powinna od nieruchomości, na której znajduje się taki domek, w myśl powyższego przepisu.

Wadliwe jest również użycie w uchwale sformułowania „wykorzystywanych jedynie przez część roku”. Z treści art. 6i ust. 1 pkt 3 u.c.p.g. wynika, że obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstaje — w przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, i innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe — za rok bez względu na długość okresu korzystania z nieruchomości.

Z art. 6j ust. 3b u.c.p.g. jednoznacznie wynika ponadto, że ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ma charakter roczny i winna obowiązywać w okresie całego roku. Roczny charakter ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oznacza, że stawka ta określona uchwałą, która zaczyna obowiązywać w trakcie roku, nie może mieć zastosowania do obliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami w tym roku. Przyjęcie odmiennego stanowiska powodowałoby bowiem negatywne skutki dla właścicieli domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w postaci obciążenia w 2020 r. wyższą opłatą roczną.

Zgodnie z zasadą demokratycznego państwa prawnego określoną w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Należało zatem uznać, że kwestionowana przez Kolegium uchwała w sposób istotny narusza przepisy art. 6j ust. 3b oraz art. 6i ust. 1 pkt 3 u.c.p.g.

Kolegium wskazuje jednocześnie, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest świadczeniem publicznym. Uprawnienie do jej pobrania przez gminę wynika z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Stosownie do art. 6h u.c.p.g. właściciele nieruchomości, o których mowa w art. 6c, są obowiązani ponosić na rzecz gminy, na terenie której są położone ich nieruchomości, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Rada gminy w uchwale podejmowanej na podstawie art. 6k ust. 1 pkt 1 i 2 u.c.p.g. ustala wysokość stawek opłaty, którą pobiera jako organ administracji publicznej. Nie jest zatem uprawnione ustalenie w ww. uchwale stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości brutto. W przypadku tym nie można bowiem traktować ww. opłaty jako należności otrzymanej z tytułu świadczenia usług i stanowiącej podstawę opodatkowania podatkiem VAT.

W odniesieniu do stawek określonych w § 2 ust. 2 uchwały podkreślenia wymaga również, że ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie daje podstaw do stosowania zaokrągleń przy ich obliczaniu. Maksymalną wysokość tych stawek określa art. 6k ust. 2a pkt 5 u.c.p.g.

Mając powyższe na uwadze, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Gminy Jemielno przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus